

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-524/23

Judecătoria Bălți (sediul central)
Judecător: Natalia Foma

DECIZIE În numele Legii

14 noiembrie 2023

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Talpa Ion

Judecătorii

Șleahtițki Svetlana și Mironov Oxana

Grefier

Știrbu Doina

Cu participarea:

Procurorului

Bodareu Octavian

Avocatului

Melnic Oxana

translatorului

Gînga Olga

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul avocatului Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbuleac Mihail, apelul comun a părții vătămate Suvac Elena și avocatului Coada Tudor declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 31.05.2023, pe cauza penală în privința lui:

Țîbuleac Mihail *****, născut la *****;

- învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d), art.190 alin.(1), art.186 alin.(2) lit.b), d), art.186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

1. Instanța de fond: 06.05.2022 – 31.05.2023;

2. Instanța de apel: 10.07.2023 – 14.11.2023.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor, Colegiul penal,

a constatat:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul central) din 31 mai 2023, Țîbuleac Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod Penal, (episodul cu partea vătămată Restaurantul „Salat”), și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen 8 (opt) luni.

Țîbuleac Mihail, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu partea vătămată SRL „Alimer-Comerț”), și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen 8 (opt) luni.

Țîbuleac Mihail, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal (episodul cu partea vătămată magazinul „Green Hills”), și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen 8 (opt) luni.

Țîbuleac Mihail, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal (episodul cu partea vătămată Suvac Elena), și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen 8 (opt) luni.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, instanța de judecată i-a stabilit lui Țîbuleac Mihail pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, la respectiva pedeapsă s-a adăugat parțial pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 17.11.2022, stabilindu-i inculpatului Țîbuleac Mihail pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentințe de către Țîbuleac Mihail s-a dispus a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.88 Cod penal, termenul pedepsei aplicate inculpatului, a fost calculat din data pronunțării sentinței – 31.05.2023, cu includerea în acesta a perioadei, începînd cu data de 16.12.2022 pînă la data de 31.05.2023.

Măsura de reprimare a fost menținută lui Țîbuleac Mihail - arestarea preventivă, pînă ce sentința va deveni irevocabilă, cu plasarea ulterioară a inculpatului în penitenciar pentru executarea pedepsei stabilite prin prezenta sentință.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Mirăuța Olga și Carpenco Anastasia.

S-a încasat de la Țîbuleac Mihail în beneficiul lui Mirăuța Olga valoarea prejudiciului cauzat de 4000 (patru mii) lei.

S-a încasat de la Țîbuleac Mihail în beneficiul lui Carpenco Anastasia valoarea prejudiciului cauzat de 113824 (una sută treisprezece mii opt sute douăzeci și patru) lei și 4500 (patru mii cinci sute) lei.

Corpurile delictelor: două discuri DVD-R cu înregistrări video, s-a dispus a fi păstrate la materialele dosarului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, (cauza penală nr. 1-349/2022) **Țîbuleac Mihail**, în comun acord cu Bondarenco Alexandru, în baza unei înțelegeri prealabile, la 05.07.2021, în intervalul de timp 01:32-01:35 noaptea, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin alegere de chei, au pătruns pe ascuns în restaurantul „Salat”, situat pe str. Decebal 148 mun. Bălți, unde dezactivînd sistemul de alarmă, au urcat la etajul 2, unde au pătruns în biroul administrației și au sustras din dulap un safeu cu mijloace bănești în el în sumă de 113824 lei, cu care s-au eschivat de la fața locului, cauzînd întreprinderii SRL „Alimer-Comerț” reprezentat de Carpenco Anastasia un prejudiciu considerabil în sumă de 113824 lei.

Prin acțiunile sale intenționate Țîbuleac Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, și anume: *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, comisă de două persoane și cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Tot el, la 01.07.2021, dimineata, acționînd în mod intenționat și urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, a venit la restaurantul „Salat”, din mun. Bălți str. Decebal 148, unde cunoștea personalul angajat în muncă și prin inducerea în eroare a lui Babin Alexandru, administratorul restaurantului „Salat”, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, și anume sub pretextul necesității stringente pentru cîteva zile a unui telefon mobil, a dobîndit ilicit de la Babin Alexandru, un telefon mobil de model Xiaomi Mi A2” cu imei *****, care era telefonul de serviciu al restaurantului, pe care l-a însușit, fapt prin care a cauzat întreprinderii SRL „Alimer-Comerț” reprezentat de Carpenco Anastasia un prejudiciu considerabil în sumă de 4500 lei

Prin acțiunile sale intenționate, cet.Țîbuleac Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal cu următorul semn calificativ: *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile*.

Tot el, Țîbuleac Mihail, (cauza penală nr. 1-23/2023) în intervalul de timp de la data de 27.08.2022, ora 15:15 – 16:00, împreună cu o persoană nestabilită de către organul de urmărire penală, acționînd cu intenție directă, urmărind un scop de cupiditate, îndreptat la sustragerea bunurilor altei persoane în mod ascuns, conștientizînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, cunoscînd urmările și dorind survenirea acestora, fiind convins că acțiunile lui nu vor fi observate de nimeni, pe motiv că în preajmă nu erau careva persoane, aflîndu-se în fața magazinului „Green Hills”, amplasat pe str. Nicolai Iorga, 10, au sustras două

biciclete sportive, una de culoare violetă la preț de 2 000 lei și cealaltă de culoare albastră combinat cu sur, la preț de 2 000 lei, după care cu bunurile sustrase au plecat într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate Mirăuță Olga un prejudiciu material considerabil în mărime de 4 000 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, cet. Țîbuleac Mihail ***** a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, acțiuni comise de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Tot el, Țîbuleac Mihail, (cauza penală nr. 1-1901/2022) la data de 18.03.2022, aproximativ ora 16:30-17:30 min, acționînd cu intenție directă, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflîndu-se pe *****, a pătruns în parcare subterană a blocului locativ, de unde a sustras pe ascuns o bicicletă electrică de culoarea roșie, de model „Speed Fox BMC AMP” la prețul de 5000 euro, care conform cursului valutar BNM din 18.03.2022, constituie suma de 101867,50 lei, ce aparține cet. Suvac Elena, astfel, cauzându-i părții vătămate, daune în proporții considerabile.

Prin acțiunile sale intenționate, Țîbuleac Mihail a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin.(2) lit.c) și d) din Codul penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Sentința instanței de fond a fost atacată în ordine de apel de către avocatul Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbuleac Mihail și de către partea vătămată Suvac Elena în comun cu avocatul Coada Tudor.

3.1. În conținutul cererii de apel depuse, avocatul Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbuleac Mihail a relatat că, își exprimă dezacordul cu sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 31.05.2023 ca fiind neîntemeiată și nemotivată, din care motiv, solicită casarea acesteia în latura penală.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de fond a conchis asupra faptului că din considerentele indicate și ținînd cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța consideră că pedeapsa lui Țîbuleac Mihail, urmează să fie stabilită sub formă de închisoare.

Instanța concluzionează că, sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atît pentru inculpat, cît și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite prin Constituția Republicii Moldova, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Indică că, la stabilirea mărimii și categoriei pedepsei instanța urma să i-a în considerație faptul că, inculpatul Țîbuleac Mihail, și-a recunoscut vina, a comis o infracțiune din categoria celor mai puțin grave.

3.2. În conținutul cererii de apel depuse în comun de partea vătămată Suvac Elena și avocatul Coadă Tudor relatează că, instanța de fond, a omis să se expună asupra acțiunii civile înaintate de partea vătămată Suvac Elena, și anume solicită încasarea prejudiciului material cauzat de către inculpatul Țîbuleac Mihail, care constituie suma de 101867 lei.

Mai menționează că au pregătit acțiunea civilă, privind încasarea pagubei materiale din prima zi, s-a prezentat în ședința de judecată de la Judecătoria Buiucani din mun. Chișinău, dar i s-a comunicat că va fi examinată cererea sa mai târziu, deoarece dosarul penal a fost transmis spre conexare la judecătoria Bălți, unde a și fost emisă o sentință de condamnare în privința lui Țîbuleac Mihail, iar prin faptul că instanța de fond nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Suvac Elena, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Au solicitat casarea parțială a sentinței în latura civilă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii civile, cu dispunerea încasării de la Țîbuleac Mihail în folosul Elenei Suvac a prejudiciului material în sumă de 101867 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 lei.

4. În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbuleac Mihail a solicitat admiterea cererii de apel depuse și susține toate motivele și argumentele invocate, cu casarea sentinței instanței de fond în latura pedepsei penale cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

Inculpatul Țîbuleac Mihail în ședința de judecată a instanței de apel a declarat că susține cererea de apel depusă de către apărătorul său și solicită să fie admisă.

În ședința de judecată a instanței de apel, procurorul Octavian Bodareu a relatat referitor la apelul declarat de către avocatul Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbulac Mihail și a solicitat de a fi respins ca nefondat, or solicitarea apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde consideră că este una nefondată pe motiv că inculpatul anterior a fost condamnat de mai multe ori, totodată acesta este pus sub învinuire pentru comiterea mai multor infracțiuni. Ce ține de apelul declarat de către avocatul Coadă Tudor în interesele lui Suvac Elena solicită admiterea acestuia în partea acțiunii civile.

5. Verificând argumentele apelurilor declarat pe caz, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că apelul avocatului Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbuleac Mihail urmează a fi respins, iar apelul comun al părții vătămate și avocatului Coadă Tudor urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței instanței

de fond în latura acțiunii civile, rejudecată cauza în latura dată, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Colegiul penal își întemeiază soluția adoptată în temeiul art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, conform căruia, *(1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

La fel, în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reține dispozițiile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.*

6. Astfel, pentru a se pronunța în sensul celor constatate, Colegiul reține, că apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmînd să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunînd, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

7. Verificînd argumentele invocate în apelul declarat de avocatul Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbuleac Mihail, Colegiul penal ajunge la concluzia că, acesta este nefondat.

Instanța de apel respinge argumentul apărării precum că inculpatului urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, or, privitor la numirea pedepsei

penale, Colegiul penal conchide că, instanța de fond la stabilirea pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Motivele invocate de apelant în apel sunt neîntemeiate, or, la emiterea sentinței de către prima instanță nu a fost comisă nici-o eroare de fapt și de drept la individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului Țîbuleac Mihail.

Așa cum se reține în doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Colegiul penal menționează că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont pe deplin de prevederile citate - criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei date, și personalitatea inculpatului, corect a ajuns la concluzia numindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

În acest sens, Colegiul penal atestă că dispozițiile art.75 alin.(1) și (2) Cod penal, care stipulează că, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.*

În aceeași ordine de idei, se mai remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea

persoanei recunoscută ca fiind vinovată trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Conform art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal statuează că pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În consecutivitatea celor menționate, Colegiul penal atestă că, pedeapsa stabilită inculpatului Țibuleac Mihail este adecvată celor săvârșite și efectivă pentru reeducarea și corijarea lui.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

În acest context, așa cum rezultă din textul sentinței, instanța și-a motivat dispunerea unei pedepse sub formă de închisoare aplicate inculpatului, concluzionând că scopul educativ al pedepsei poate fi atins anume cu privarea de libertate a inculpatului.

Colegiul reține ca fiind întemeiată poziția instanței de fond în latura pedepsei aplicate în privința inculpatului or, pe caz, instanța de judecată întemeiat a conchis referitor la faptul că, inculpatul nu este la prima abatere, a recunoscut vina.

În circumstanțele menționate ale cauzei, Colegiul consideră că argumentele aduse în apelul declarat de avocatul Oxana Melnic în interesele inculpatului este neîntemeiat și nu poate servi drept temei pentru casarea sentinței adoptate pe caz în latura penală în partea stabilirii pedepsei, fapt ce determină respingerea apelului ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări în latura dată.

Prin urmare, argumentele avocatului Oxana Melnic în interesele inculpatului sunt nefondate și poartă un caracter declarativ, neinfluențând asupra pedepsei aplicate.

Adoptând o poziție solidară față de soluția oferită de prima instanță pe cazul penal de învinuire a lui Țîbuleac Mihail, Colegiul penal reiterează asupra temeiniciei pedepsei penale aplicate față de inculpat, cu respectarea prevederilor art.61, art.75 Cod penal.

8. Verificând argumentele invocate în apelul comun declarat de partea vătămată Suvac Elena și avocatul Coada Tudor, Colegiul penal concide că apelul respective este întemeiat și urmează a fi admis.

Potrivit acțiunii civile depuse de partea vătămată Suvac Elena solicită admiterea acțiunii civile, cu dispunerea încasării de la Țîbuleac Mihail în folosul Elenei Suvac a prejudiciului material în sumă de 101867 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 lei. Indică că, prejudiciul cauzat acesteia constituie suma de 5000 euro, care conform cursului valutar al BNM din 18.03.2022 constituie suma de 101867,50 lei.

În susținerea celor reținute, Colegiul penal relevă dispozițiile art.61 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, (1) *parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuțului, învinuitului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.* (2) *Recunoașterea ca parte civilă se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată.*

Potrivit prevederilor art.219 alin.(1) și alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, (1) *Acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.* (2) *Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat*

prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală;

Potrivit art.221 Cod de procedură penală, (1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

(2) Acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

(3) În cererea de intentare a acțiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acțiunea civilă, cine și către cine intentează acțiunea, valoarea acțiunii și cerința de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile.

Totodată, din conținutul prevederilor legale statuate la art. 1998 Cod civil, reiese că, (1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. (4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțămîntul persoanei vătămate, cu condiția că persoana cunoștea sau trebuia să cunoască consecințele rugăminții sau ale consimțămîntului, și dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.

Raționamentul juridic al normelor menționate dictează imperativ faptul că răspunderea materială pentru prejudiciul material cauzat prin infracțiune adoptă caracter personal, fiind acceptabilă încasarea acestuia.

În ce privește persoanele în beneficiul cărora urmează a fi încasat prejudiciul material, cît și determinarea cuantumului despăgubirii, Colegiul ajunge la concluzia de a admite acțiunea civilă înaintată în cauza deferită judecătii, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Suvac Elena suma prejudiciului material în mărime de 101 867 (o sută una mii opt sute șaiszeci și șapte) lei.

Colegiul penal, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, fiind comisă o infracțiune din intenție directă, fiind sustrasă Bicicleta electrică de model „Speed FOX BMC AMP” la prețul de 5000 euro, care aparținea părții vătămate Suvac Elena.

Pe temeiurile indicate, instanța urmează să admită apelul comun al părții vătămate Suvac Elena și avocatului Coadă Tudor în interesele părții vătămate

Suvac Elena în partea ce ține de încasarea prejudiciului material și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 2000 (două mii) lei, fiind anexat bonul de plată seria PL nr.854127 din data de 03.07.2023, prin care se confirmă că Suvac Elena a achitat pentru asistență juridică suma de 2000 lei.

9. Din considerentele expuse, Colegiul penal stabilește că sentința instanței de fond este afectată în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile privitoare la încasarea prejudiciului material, fapt care impune casarea parțială a acesteia în latura acțiunii civile înaintate, cu emiterea unei noi hotărâri în partea dată potrivit modului stabilit pentru prima instanță. În rest dispozițiile sentinței contestate se mențin fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit.c), pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Apelul avocatului Oxana Melnic în interesele inculpatului Țîbuleac Mihail, se respinge ca nefondat.

Apelul comun a părții vătămate Suvac Elena și avocatului Coada Tudor declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 31.05.2023, pe cauza penală în privința lui **Țîbuleac Mihail *******, se admite cu casarea parțială a sentinței în cauză în latura acțiunii civile, rejudecă cauza în latura dată, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

Acțiunea civilă înaintată de partea-vătămată Suvac Elena se admite.

Se încasează de la Țîbuleac Mihail ***** în beneficiul lui Suvac Elena prejudiciul cauzat prin infracțiune în sumă de 101867 (o sută una mii opt sute șaiszeci și șapte) lei 50 bani și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 2000 (două mii) lei.

În rest dispozițiile sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 31.05.2023 se mențin fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat public la 14.11.2023.

Decizia motivată pronunțată și înmînată părților la 20.12.2023.

Președintele de ședință:

Judecătorii: